

С Т А Н О В И Щ Е

от професор Георги Стоянов Карастоянов, д.пс.н., Военна академия “Г.С.Раковски (професионално направление на последната хабилитация 3.2. Психология)

за дисертационния труд на Кристина Каменова Гоцева-Българанова

на тема „ ТЕОРИИ ЗА МЕНТАЛНИЯ СВЯТ И АНАЛОГИИ ПРИ ДЕЦАТА “

представен за придобиване на образователната и научна степен „доктор“, в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, по професионално направление 3.2.

„Психология“, докторска програма „ Обща психология ”

Становището е възложено съгласно Протокол № 1 от заседанието на Научно жури, назначено със Заповед на ректора на Нов Български университет. За разработване на становището ми бяха предоставени в електронен вид дисертационния труд и автореферата, копия на публикациите по темата на дисертационния труд, както и други документи свързани с обучението на докторанта. Представените документи показват, че Кристина Каменова Гоцева-Българанова е изпълнила успешно всички предвидени дейности в индивидуалния учебен план за целия срок на докторантурата и е преминала успешно през необходимата процедура за допускане до защита за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ съгласно Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за неговото прилагане (ПЗРАСРБ) и Наредбата за развитие на академичния състав на НБУ.

Темата на дисертационния труд е посветена на изследване на зависимостта между две способности, проявявани в ранното детско развитие - способността за разсъждение по аналогия и теориите за менталния свят. Това е слабо изследван научен проблем и макар съществуващата научна литература да допуска теоретични предположения, те не са емпирично верифицирани. Смятам, че темата „Теории за менталния свят и аналогии при децата“ съответства на основното съдържание на представения за становище дисертационен труд.

В структурно отношение той следва класическия модел за научно изследване в професионално направление 3.2. „Психология“ – в първа част е направен теоретичен обзор на изследвания проблем, във втора глава е представено емпиричното изследване. Дисертационното изследване е представено на 162 страници. Стимулния материал и данните от емпиричното изследване са адекватно и пълно представени и онагледени чрез 7 таблици и 53 фигури. Цитираните литературните източници са 233

от които 2 на кирилица. Критичният им преглед показва, че те включват предполагащите за темата класически трудове, както и съвременни изследвания по проблема от последните години. Структурата, обемът и оформлението на дисертационния труд за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ отговарят на най-добрите изследователски практики в професионално направление „Психология“. Считаю, че е постигнат е баланс между съдържание и обем при представянето на теоретичния обзор на изследвания проблем от една страна и постановката на собственото емпиричното изследване и анализа на резултатите от него от друга.

В първата част на дисертационния труд е направен пълен и задълбочен теоретичен обзор на изследвания проблем, което позволява да бъде приет за обоснован авторския подход във втората част за оригинална гледна точка чрез три емпирични изследвания. В трите експеримента коректно е формулирана изследователската цел и дизайна на експеримента, предложени са за верифициране обосновани хипотези, избрани са адекватно и по подходящ начин са описани стимулите, процедурите, инструментариума, участниците в експеримента. Емпиричните данни са представени според общоприетите стандарти за публикуване на психологически експериментални изследвания, което е позволило да се открият много добре установените закономерности и проследи интерпретацията при дискутиране на получените резултати. Бих искал да изтъкна, че изложението на втората част на дисертационния труд позволява да бъдат проследени всички детайли на трите експеримента, което пък дава възможност да се заключи, че допусканията и изводите направени в общата дискусия в край на втора част са обосновани от гледна точка на получените емпирични данни в трите експеримента.

Резултатите от изследванията по темата на дисертационния труд са коректно представени пред научната общност с четири публикации в

които е Кристина Каменова Гоцева-Българанова е първи автор - три доклада и една статия в авторитетни издания. Заслужава да се отбележи, че те са достъпни и представени на критичния поглед за всички желаещи да се запознаят с тях в интернет пространството в сайта за споделяне на научни публикации [researchgate.net](https://www.researchgate.net) на адрес https://www.researchgate.net/profile/Kristina_Gotseva-Balgaranova/contributions. Това е показател, по който може да се направи оценка за задълбочените научни интереси на докторантка, както и да се направи заключението, че заявените научни приноси в дисертационния труд са лично нейно дело.

Смятам, че дисертационният труд съдържа важни научни резултати за разбиране на когнитивните способности при децата, които са научни приноси и са лично дело на Кристина Българанова, и ги приемам по начина по който са заявени в автореферата към дисертационния труд.

Авторефератът към дисертационния труд вярно и точно отразява неговото съдържание и получените резултати и напълно изпълнява функциите си съгласно ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Наредбата за развитие на академичния състав на НБУ.

Нямам съществени критични бележки към дисертационния труд и автореферата към него.

Представеният дисертационен труд показва, че Кристина Каменова Гоцева-Българанова притежава задълбочена теоретична подготовка съчетана с отлична методологическа подготовка за планиране и провеждане за самостоятелни емпирични изследвания в областта на психологията и коректно анализиране на резултатите от тях.

Цялостната оценка на дисертационния труд дава основание да се направи заключението, че той отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Наредбата за развитие на академичния състав на НБУ за

присъждане на образователната и научна степен “доктор”. Въз основа на положителните ми оценки за дисертационното изследване, демонстрираната отлична методологическа подготовка на докторанта и безспорните научни приноси, предлагам на уважаемите членове на научното жури Кристина Каменова Гоцева-Българанова представила за защита дисертационен труд на тема „Теории за менталния свят и аналогии при децата“ да придобие образователната и научна степен „доктор“ в област на висше образование 3. “Социални, стопански и правни науки”, по професионално направление „Психология“ , докторска програма „ Обща психология”.

София, 15.04.2018 г.

проф. д.пс.н. Г. Карастоянов